

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๑๔ /๒๕๖๐

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธนาคารออมสินเกี่ยวกับข้อมูลของ
ลูกค้าธนาคาร

ผู้อุทธรณ์ : เทศบาลตำบลบางชะแยง จังหวัดปทุมธานี

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : ธนาคารออมสิน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า เทศบาลตำบลบางชะแยง ผู้อุทธรณ์ โดยนาย [REDACTED] นายกเทศมนตรีตำบลบางแยง มีหนังสือ ที่ ปท ๕๓๘๐๑/๖๓๑ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และหนังสือ ที่ ปท ๕๓๘๐๑/๑๐๙๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ถึงผู้จัดการธนาคารออมสิน ขอตรวจสอบบัญชีเงินฝากทั้งบัญชีเงินฝากออมทรัพย์หรือบัญชีอื่นใดที่มีชื่อของนาย [REDACTED] และนาง [REDACTED] ซึ่งเป็นผู้ค้างชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน เป็นเจ้าของหรือเป็นเจ้าของ รวมอยู่ด้วย

ธนาคารออมสินมีหนังสือ ลับ ที่ กป.ค. ๖๑๐๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ และหนังสือ ลับ ที่ กป.ค. ๖๓๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากข้อมูลบัญชีเงินฝากเป็นข้อมูลส่วนบุคคลจัดเป็นข้อมูล ประเภทไม่เปิดเผย (ลับ) ซึ่งธนาคารจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่มีอยู่ในความดูแลของ ธนาคารต่อผู้อื่นอันจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และปราศจากความยินยอมเป็น หนังสือของเจ้าของข้อมูลมิได้ ตามมาตรา ๑๕ (๕) และมาตรา ๒๔ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เว้นแต่การเปิดเผยดังกล่าวจะเป็นไปตามบทบัญญัติซึ่งเป็น ข้อยกเว้นตามมาตรา ๒๔ (๑) - (๙) และเมื่อพิจารณาตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติภาษี โรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกอบกับมาตรา ๒๘๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พ.ศ. ๒๕๓๗ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้อำนาจผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่ง ยึด อายัดทรัพย์สิน ของผู้ค้างชำระภาษีป้ายและภาษีโรงเรือนและที่ดิน ขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระค่าภาษีโดยมิต้อง

คำสั่ง ที่ สค ๑๔ / ๒๕๖๐

ฟ้องศาลก่อน แต่เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวไม่ปรากฏบทบัญญัติใดที่บังคับถึงธนาคารออมสิน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าของธนาคาร อันเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และเมื่อพิจารณามาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งได้ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้มาตรการบังคับทางปกครองแก่ผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองให้ชำระเงินโดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือขายทอดตลาดทรัพย์สินได้ แต่ไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดให้อำนาจแก่ผู้อุทธรณ์ในการขอข้อมูลส่วนบุคคลแต่อย่างใด ประกอบกับการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา ๒๔ (๖) และ (๘) ยกเว้นให้หน่วยงานของรัฐสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว ซึ่งต้องเป็นการขอเพื่อป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน สอบสวนหรือการฟ้องคดี ในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐมิใช่ในฐานะเจ้าหน้าที่

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ที่ ปท ๕๓๘๐๑/๑๗๘ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งธนาคารอาคารสงเคราะห์ที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่าเทศบาลตำบลบางชะแยง จังหวัดปทุมธานี มีหนังสือถึงธนาคารออมสิน เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อมูลบัญชีเงินฝากของผู้ค้างชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน รายนาย [REDACTED] ซึ่งค้างชำระภาษีในปี ๒๕๕๒ รวมเงินเพิ่มเป็นจำนวน ๔,๙๕๐ บาท และรายนาง [REDACTED] ซึ่งค้างชำระภาษีในปี ๒๕๕๓ รวมเงินเพิ่มเป็นจำนวน ๑๙,๘๐๐ บาท ซึ่งหากปรากฏว่าผู้ค้างชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินทั้งสองรายมีบัญชีเงินฝากอยู่กับธนาคารออมสิน ขอให้ธนาคารออมสินอายัดจำนวนเงินที่มีอยู่ในบัญชีพร้อมดอกเบี้ย ทั้งนี้ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ รวมแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๔๔ วรรคสอง ประกอบระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕๗ ซึ่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจในการสั่งให้ผู้ค้างภาษีหรือบุคคลภายนอกมิให้จำหน่าย จ่ายโอน หรือกระทำนิติกรรมใดเกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่ได้สั่งอายัดไว้ รวมตลอดถึงการสั่งบุคคลภายนอกมิให้นำส่งทรัพย์สินหรือชำระหนี้แก่ผู้ค้างภาษี และให้ส่งมอบหรือชำระหนี้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทน แต่ธนาคารออมสินปฏิเสธดำเนินการตามคำขอ

คำสั่ง ที่ สค ๑๔ / ๒๕๖๐

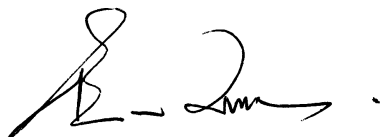
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วมีประเด็นต้องวินิจฉัยว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ เห็นว่า เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐ เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงและยังผลให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่เพื่อที่จะปกป้องรักษาประโยชน์ของตนได้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ มิได้ให้สิทธิแก่หน่วยงานของรัฐในการขอข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในกรณีนี้ผู้อุทธรณ์เป็นหน่วยงานของรัฐ จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนการขอข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้อุทธรณ์และธนาคารออมสินซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐด้วยกันย่อมเป็นไปตามระเบียบแบบแผนและธรรมเนียมปฏิบัติของราชการหรือตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงไม่มีอำนาจที่จะรับอุทธรณ์นี้ไว้พิจารณา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์นี้ไว้พิจารณา

(รองศาสตราจารย์สมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

กรรมการ

(นายจำรัส ศักดิ์จิรพาพงษ์)

คำสั่ง ที่ สค ๑๔ / ๒๕๖๐

(นายสุจิตต์ ประยูรหงษ์)

กรรมการ

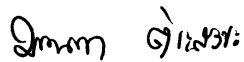
(นายชนะ ดวงรัตน์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชัมพูนท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณภา ตีระสังฆะ)

กรรมการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐